Кілька місяців тому партія незалежних висунула мою кандидатуру на посаду губернатора великого штату Нью-Йорк проти кандидатур містера Джона Т. Сміта і містера Бленка Дж. Бленка. Я невиразно відчував, що в мене є одна важлива перевага перед цими добродіями, а саме — моя незаплямована репутація. Не важко було переконатися з газет, що ці добродії, коли навіть і знали, що означає мати добре ім'я, то ці часи для них давно минули. Було ясно, що за останні роки вони опинились по вуха у всілякій мерзоті.

Але в той час, як я радів зі своєї переваги і потай втішався нею, якийсь струмінь неспокою каламутив глибини мого щастя: адже доведеться почути своє ім'я поряд з іменами таких людей! Це бентежило мене дедалі більше. Зрештою я написав про це своїй бабусі. Відповідь її була швидка й рішуча. Бабуся писала:

"Ніколи за все своє життя ти не зробив жодного вчинку, якого можна було б соромитися. Поглянь у газети, поглянь, і ти зрозумієш, що за людці оті містери Сміт і Бленк, а тоді вирішуй, чи захочеш ти принизитись до їхнього рівня і вступити з ними в політичну боротьбу".

Саме це й не давало мені спокою! Я не спав ту ніч ані хвилини. Але кінець кінцем я вже не міг відступати. Мою кандидатуру вже скрізь було оголошено, і я мусив вести боротьбу далі.

За сніданком, байдуже проглядаючи газети, я натрапив на такого дописа, і, мушу признатися, це приголомшило мене так, як ніколи в житті:

"Кривосвідчення. Можливо, тепер містер Марк Твен, що виступає перед народом як кандидат в губернатори, сподобить нас виясненням з приводу того, як тридцять чотири свідки спіймали його на порушенні присяги у Вокавоку (Кохінхіна) в 1863 році? Мета цього кривосвідчення полягала в тому, щоб відсудити в бідолашної вдови-тубілки та в її

беззахисної родини мізерний клаптик землі з кількома банановими деревами — їхню єдину опору та підтримку в скруті. Містер Твен зобов'язаний і перед своїм сумлінням, і перед своїми виборцями, на чиї голоси він розраховує, роз'яснити цю історію. Чи зробить він це?"

Я думав, що лусну від подиву! Такий брутальний, мерзенний наклеп! Я ніколи зроду не бачив Кохінхіни. Я нічого зроду не чув про Вокавоку! Я не міг би відрізнити бананове дерево від кенгуру! Я був розлютований, але цілком безпорадний і не знав, що мені робити. Зовсім нічого не зробивши, я сяк-так згаяв день. Наступного ранку в тій самій газеті було вміщено всього кілька слів на мою адресу.

"Знаменно! Слід зауважити, що містер Твен багатозначно мовчить з приводу свого кривосвідчення в Кохінхіні!"

(Далі протягом усієї виборчої кампанії ця газета ніколи не називала мене інакше, як "Безчесний Клятвопорушник Твен".) Потім виступила ще одна газета, яка вмістила таке:

"Хотілося б знати. Чи зволить новий кандидат у губернатори пояснити декотрим своїм співгромадянам (які матимуть нещастя голосувати за нього!) таку цікаву обставину: чи правда, що його товариші по бараку в Монтані, які раз у раз "губили" різні цінні речі, що незмінно виявлялися або в кишенях містера Твена, або в його "валізі" (тобто в газеті, в яку він загортав свої пожитки), мусили зробити йому, задля його ж власної користі, дружнє попередження, а саме: обмазавши дьогтем та вивалявши у пір'ї, протягти його на жердині, а потім порадили йому назавжи покинути те місце, яке він займав у таборі. То чи зволить він це пояснити?"

Хіба можна було вигадати щось мерзенніше? Адже я ніколи в житті не був у Монтані!

(Відтоді ця газета звичайно називала мене не інакше, як "Твен — Монтанський Злодій".)

Все це призвело до того, що, беручи в руки газету, я став відчувати такий самий страх, який відчуває людина, піднімаючи зі свого ліжка укривало й чомусь боячись знайти під ним гримучу змію.

Одного разу мені потрапило на очі таке:

"Наклепника виведено на чисту воду! Завдяки письмовим свідченням Майкла О'Фленегена, есквайра з Файв-Пойнтса містера Снаба Рефертi та містера Кеті Маліген з Уотер-стріту, які вони дали під присягою, встановлено, що підла заява містера Марка Твена про те, нібито покійного дідуся нашого достойного кандидата містера Бленка повішено за грабіжництво на великій дорозі, це брутальна, безсоромна і безпідставна брехня. У порядних людей сумно стає на душі, коли вони бачать, до яких ганебних засобів вдаються деякі добродії, щоб досягти успіху на політичній арені, нападаючи на мерців, що давно покояться в своїх могилах, і паплюжачи наклепами їхні славні імена. І коли ми думаємо про той біль, що його завдає ця безсоромна брехня невинним родичам та друзям небіжчика, ми майже готові закликати зневажену й обурену публіку вчинити коротку й рішучу розправу з наклепником! Але ні! Полишмо його на муки власного сумління! (Хоча коли почуття гніву візьме гору і публіка у своїй сліпій люті заподіє наклепникові тілесне каліцтво, то безперечно, що ніякі присяжні не зможуть визнати винними месників і ніякий суд не зможе покарати їх".)

Ця дотепна прикінцева фраза мала свої наслідки: тієї ж ночі я мусив схопитися з ліжка й утекти дверима чорного ходу, в той час як "зневажена й обурена публіка" вдерлася парадними дверима, розбиваючи меблі й вікна в своєму справедливому гніві і привласнюючи за одним заходом ті речі, що їх легко було забрати з собою. І все-таки я можу, поклавши руку на біблію, заприсягтися, що я ніколи зроду не зводив наклепу на дідуся містера Бленка. Більше того: до

сьогоднішнього дня я навіть не здогадувався про його існування і ніколи не чув його імені.

(Мушу зазначити, між іншим, що вищезгадана газета відтоді не називала мене інакше, як "Твен — Паплюжник Могил".)

Слідом за цим мою увагу привернула така газетна стаття:

"Достойний кандидат. Містер Марк Твен, що мав учора ввечері виступити з викривальною промовою на масовому мітингу незалежних, не з'явився своєчасно! У телеграмі від його лікаря повідомлялося, що його збила з ніг пара коней, що йому переламано в двох місцях ногу, що він терпить тяжкі муки й таке інше, і таке інше, і ще багато такого роду. І незалежні щосили намагалися проковтнути цю жалюгідну відмовку і вдавали, що вони не знають справжньої причини відсутності цього мерзенного розпусника, якого вони називають своїм кандидатом. Минулого вечора якийсь п'яний тип рачки вповз у готель, де живе містер Твен. Доконечний обов'язок незалежних довести, що ця п'яна тварюка не був сам Марк Твен. Нарешті ми їх спіймали на гарячому! Це — випадок, який не дає жодної змоги ухилитись від прямої відповіді. Громоподібний голос народу запитує: "Хто була ця людина?"

На мить мені здалося зовсім неймовірним, що ця ганебна підозра падає саме на мене. Три довгих роки минули відтоді, як я востаннє торкався до елю, пива, вина чи взагалі до будь-яких спиртних напоїв.

(Очевидно, з часом я звик до всього цього, бо коли в наступному випуску цієї ж газети я побачив міцно встановлене за мною прізвисько "Твен, що допився до білої гарячки", я не відчув уже колишнього раптового гострого болю, хоч і знав, що ця газета з монотонною одноманітністю називатиме мене так до самого кінця виборчої кампанії.)

На той час значна частина адресованої мені кореспонденції складалася вже з анонімних листів. Форма їхня була проста:

"Що ви скажете про ту стареньку, яку ви стусонули ногою, коли вона постукала до вас, випрошуючи шматок хліба? Поль Прайм"

Або:

"За вами водяться вчинки, про які ніхто не знає, крім мене. Я радив би вам вислати мені кілька доларів, якщо ви не хочете почути через газети проГенді Енді"

Такий приблизно був зміст цих листів. Я міг би при бажанні вести й далі в тому ж дусі, аж доки читачеві не набридне.

Незабаром головна газета республіканців "викрила", що я брав великі хабарі, а провідний орган демократів приписав мені участь у якомусь брудному шантажі.

(Таким чином я здобув іще два прізвиська: "Твен — Підлий Хабарник" та "Твен — Мерзенний Шантажист".)

На цей час усі газети голосно вимагали моєї "відповіді" на всі жахливі обвинувачення, які впали на мене, і лідери моєї партії заявили, що дальше мовчання означало б крах моєї політичної кар'єри. Ніби для того, щоб підтримати їхню заяву й прискорити мій виступ, другого ж дня в одній з газет з'явийся такий допис:

"Подивіться на цю людину! — Кандидат незалежних усе ще мовчить. Звичайно, він не сміє й голосу подати! Кожне обвинувачення проти нього було цілком доведено і знов — ще раз і ще раз — підтверджено його промовистим мовчанням, яке остаточно його викриває. Погляньте на свого кандидата, незалежні! Погляньте на Безчесного Кривосвідка! На Монтанського Злодія! На Паплюжника Могил! Помилуйтеся на того, хто допився до білої гарячки! На вашого Підлого Хабарника! На вашого Мерзенного Шантажиста! Гляньте на нього пильно, добре подумайте і скажіть, чи можете ви віддати свої чесні голоси людині, яка заслужила

такі ганебні прізвиська своїми огидними злочинами, й не сміє розкрити рот, щоб заперечити хоча б один з них!"

Не було ніякої змоги далі ухилятися від відповіді, і я з почуттям глибокого приниження сів готувати відповідь на всі ці безпідставні обвинувачення та на всю злобну й підлу брехню. Але я так ніколи й не закінчив цієї роботи, бо другого ж ранку вийшла газета з новими страхітливими вигадками, із свіжими наклепами. Газета серйозно обвинувачувала мене в тому, що я спалив психіатричну лікарню з усіма її мешканцями тільки тому, що вона псувала мені краєвид з вікон мого будинку. Це сповнило мене жахом. Далі з'явилося обвинувачення в тому, що я отруїв свого дядька, щоб заволодіти його майном; газета настійно вимагала розкриття могили й розтину трупа. Я відчував, що ось-ось збожеволію. На довершення всього мене обвинуватили в тому, що я, бувши опікуном притулку для підкидьків, повлаштовував там своїх беззубих і старих родичів, щоб вони готували їжу для моїх вихованців. Голова моя туманіла.

Нарешті, вершиною тих безсовісних переслідувань, до яких вдалися ворожі партії, було те, що дев'ятеро малят усіх відтінків шкіри і в найрізноманітнішому лахмітті полізли під час мітингу до трибуни і, чіпляючись мені за коліна, стали голосно кричати "таточку!".

Я не витримав. Я спустив свій прапор і капітулював. Я не відповів вимогам кампанії по виборах губернатора штату Нью-Йорк. Я написав заяву, що знімаю свою кандидатуру і в пориві озлоблення підписався:

"Щиро ваш, колись порядна людина, а тепер Безчесний Клятвопорушник, Монтанський Злодій, Паплюжник Могил, Алкоголік, що допився до білої гарячки, Підлий Хабарник і Мерзенний Шантажист — Марк Твен".